**Ankenævnet for Forsikring**

900/12

Den 1. oktober 2012 blev i sag nr. 81.873:

xxxx xxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xxxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Skandia Danmark
Kay Fiskers Plads 9
2300 København S

afsagt

k e n d e l s e :

---

Forsikringstageren har pensionsordning i Skandia Danmark. Han klager over, at selskabet har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne fra den 1/4 2011.

Selskabet har vurderet, at klageren er berettiget til udbetaling i perioden fra den 1/2 til den 1/4 2012, men har afvist at udbetale yderligere med henvisning til, at hans erhvervsevne ikke er nedsat med 67 %.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes med 67 % eller mere af den fulde erhvervsevne. Der er en karensperiode på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1955, er uddannet tømrer og har arbejdet som tagdækker. På tidspunktet for sin sygemelding var han ledig.

Ved ansøgningsskema underskrevet den 28/6 2011 søgte klageren om ydelser ved sygdom. Han oplyste, at han led af slidte led i fod, hofte og ryg, og at han var sygemeldt fra den 1/4 2011. I den medfølgende lægeattest angav klagerens læge, at det drejede sig om slidgigt i højre hofteled og følge efter talrige fodledsforstuvninger. Han vurderede, at klageren efter operation og optræning måske kunne arbejde 4 timer dagligt.

Til brug for vurderingen af klagerens erhvervsevne har selskabet - både før og efter sagens indbringelse for nævnet den 10/1 2012 - modtaget diverse oplysninger, herunder bl.a. lægelige og kommunale sagsakter. Nogle af de modtagne oplysninger gengives/omtales nedenfor.

Af journal fra hospitalets ortopædkirurgiske ambulatorium fremgår bl.a.:

"**16.03.11 ort. amb. undersøgelse**
...
Igennem flere år tiltagende smerter i fodled værst på højre side. Efterhånden således, at han stort set ikke kan passe sit arbejde som tømrer mere. Talrige forstuvninger igennem årene på basis af fodboldspil.

Endvidere igennem det seneste halve til hele år også smerter i højre hofteled. Svarende til hoften er der let artrose på røntgen. Svarende til fodleddene er der småafsprængninger både på højre og venstre side, men rimelig pænt bevaret ledspalte. Man kan mistænke en lille depressionsfraktur fortil på højre side i tibia af gammel dato.

Vi aftaler afklaring af symptomerne med
MR-scanning af højre fodled
som er det, der generer ham langt værst.
...
**02.05.2011 Ortopædkirurgisk Ambulatorium**
**Kontrol**
...
Der er ikke nogen ændring i tilstanden, men stadigvæk ondt i fodleddet og er sygemeldt pga. dette.
MR-skanningen er med normal bevægelse uden abnorme fund.
Når man ser på røntgenbilledet, så har han lidt småafsprængninger, men rimelig pænt bevaret ledspalte.
I øvrigt også flere helt små udbygninger ved fodleddet."

Klageren fik foretaget højresidig ankelatroskopi den 29/6 2011 og blev i den forbindelse af lægen orienteret om, at han ikke ville blive 100 % rask, og at det nok ville blive aktuelt på sigt at få et fysisk mindre belastende arbejde. Af operationsbeskrivelsen fremgår bl.a.:

"Operation: Artroskopisk resektion af ledbrusk i ankel/fod
...
En del synovit i fodleddet der fjernes med shaver. Der er næbformation nedadtil fortil på tibia og dette fjernes med shaver. Enkelte fibrøse strøg der ligeledes fjernes.
Noget tyndslidt brusk midt på talus belastningsflade. Ellers pæne bruskforhold. Pæne forhold omkring collum tali og ved maksimal dorsal fleksion er der ingen impingement."

Af journal af 24/8 2011 fra klagerens læge fremgår bl.a.:

3. 81.873

"Der er nu gået 8 uger efter den arthroscopiske bruskresection i fodleddet, og pt. kan nok ikke fornemme nogen bedring i smerterne, hvorimod hævelsen af fodleddet er mindre. Billedet forstyrres af, at hø. hofte nu giver smerter dagligt og også natlige smerter. Kan ikke holde ud at ligge på højre side, og vending i sengen til ve. side giver smerter så han vågner.
Han er pt. sygemeldt fra et job som tagdækker, hvilket han ikke kan vende tilbage til. Han er derfor fortsat sygemeldt."

Ved brev af 30/8 2011 meddelte selskabet klageren afslag på dækning.

Den 23/11 2011 fik klageren indsat et nyt hofteled. Klagerens læge fremkom med en erklæring af 28/12 2011, hvoraf fremgår, at klageren havde været sygemeldt uafbrudt siden den 1/4 2011, og at det endnu ikke var muligt at udtale sig om, i hvilket omfang han kunne påtage sig arbejde. Af statusattest af 31/1 2012 fremgår, at klagerens tilstand endnu ikke var stationær, og at der var skånehensyn i forhold til arbejde med at stå og gå samt tunge løft.

I perioden fra den 10/4 til den 22/5 2012 deltog klageren i et kommunalt afklaringsforløb, hvor han var beskæftiget i en metalafdeling med betjening af stansemaskiner. Han havde en effektiv arbejdstid på 4,5 time om dagen.

Sagen er indbragt for nævnet den 10/1 2012. I et bilag til klageskemaet har klageren anført følgende:

"Jeg er uddannet tømrer. Mine fodled og hofter er desværre nedslidte.
I 2010 blev mine fodled og hofter røntgenfotograferet og udtalt nedslidning konstateret.
Den 24-1-2011 blev behandlingsforløb opstartet, med løbende vurdering af mine fodled og hofter.
Jeg blev fuldt ud sygemeldt pr. 1-4-2011 af min egen læge, da smerterne var uudholdelige.
Endelig den 29-6-2011 bliver højre fodled opereret. Efter dette fortsatte smerterne og den 24-8-2011 henvises jeg igen til ... Sygehus.
Den 3-10-2011 afholdes forundersøgelse i ... og desværre er hofterne så slidte, at først den ene hofte skiftes her den 23. november 2011. Den anden er også slidt, men det er endnu ikke afklaret, om også denne hofte skal skiftes.
I hele perioden har jeg været uden arbejdsevne og med udtalte smerter. Pt. Går jeg med krykker pga operationen.
Jeg ansøgte derfor om udbetaling fra min forsikring ved Skandia, som dækker udbetaling ved invaliditet og sygdom, så længe et erhvervsevnetab på 67% eller derover består.
Afslag fra Skandia vedlægges som bilag ...
Desværre har Skandia mistolket lægens svar (bilag ...)
... har uddybet dette i erklæring dateret den 28. december 2011 (bilag ...)"

Selskabet har i brev af 21/2 2012 til nævnet bl.a. anført:

"**Påstand**

Fastholdelse af Skandias afvisning, idet klagers erhvervsevne ikke er tilstrækkeligt nedsat i ethvert erhverv.

**Supplerende om sagens omstændigheder**
Forsikring mod tab af erhvervsevne i Skandia giver adgang til løbende udbetaling såfremt klagers erhvervs evne er nedsat med 67 % eller mere i ethvert erhverv. Dette fremgår af bilag ...

**Perioden frem til august 2011**

Klager retter henvendelse til Skandia pr. mail 28. februar 2011, her anmoder klager om henstand med betalinger. Jf. **Bilag ...**

Skandia behandler klagers henvendelse og klagers police videreføres jf. **Bilag ...** Hvor klager har henvendt sig telefonisk til Skandia den 30 marts 2011.

Klager udfylder ansøgningsblanket til Skandia jf. **Bilag ...** dateret den 28. juni 2011 med ansøgning om ydelser ved sygdom. Motivationen for ansøgningen er 'Slidte led fod+Hofte+ryg'

I ansøgningens rubrik 9 angiver klager at være sendt hjem fra arbejdet på grund af vejret.

Skandia modtager i samme forbindelse samtykke erklæring fra klager. Jf. bilag ...

Skandia indhenter oplysninger fra klagers læge, behandlende sygehuse og Jobcenter ... Jf. **Bilag ...:**

Bilag ..., Brev fra Jobcenter ... til klager, dateret 12. april 2011. Det fremgår at klager er frameldt centret som jobsøgende, da klager er syg. Lidelsen består i 'Slidte fod led og hofte', jf. bilaget side 3.

Der fremgår ikke nogen vurdering af klagers arbejdsevne af bilaget.

Bilag ..., opfølgningsplan fra Jobcenter ..., dateret 7. juni 2011. Årsagen til sygemelding er angivet som 'Slidte fodled og hofte'. Klagers opfattelse er, at han vil have problemer med sin specifikke erhvervsevne som tømrer jf. følgende citat.

> *'[Klageren] forventer at have problemer i forhold til at være til rådighed for arbejdsmarkedet som **tømrer** grundet sygdommen.'*

Der fremgår af bilaget, at klagers arbejdspotentiale på lang sigt ikke er afklaret.

Klager skal endvidere til yderligere undersøgelse den 16. juni 2011, for at afklarer om der er behov for yderligere behandling, eventuelt en ny hofte i højre side.

Bilag ... journal fra klagers læge, ..., dateret den 22. juni 2011. Det fremgår af bilaget side 1, at klager ikke kan forvente at blive 100 % rask, samt at det kan være nødvendigt for klager at finde et arbejde der ikke er så fysisk belastende som klagers hidtidige job.

Bilag ..., side 5 her fremgår det at klager er blevet undersøgt ved røntgen og der er konstateret 'let artrose' i højre hofte.

Bilag ..., lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1, udfyldt af læge ..., dateret den 27. juni 2011.

Klagers lidelse er beskrevet som en følge af 'Hårdt belastende manuelt arbejde og før den tid gentagne fodboldskader'

**I** rubrik 9 har lægen vurderet klagers arbejdsevne 'måske 4 timer dagligt- efter operation og genoptræning'. Det er ikke oplyst, at der er taget højde for klagers erhvervsevne i ethvert erhverv.

Sammenfattende om bilag ...:

Det er Skandias vurdering, at der ikke på grundlag af oplysningerne i bilagene, kan statueres at klager opfylder forsikringsbetingelsernes krav om at have mistet 67 % eller mere af sin erhvervsevne i ethvert erhverv.
Det er væsentligt at pointerer at klager skal have mistet sin erhvervsevne i ethvert erhverv og ikke vil blive bedømt erhvervsspecifikt som tømrer. Det er klart angivet i bilagene, at klager kan være nødsaget til at skifte erhverv som følge af sin helbredsmæssige tilstand. Jf. særligt bilag ... og ...

Klagers tilstand er et resultat af en nedslidning, der medfører at klager ikke kan bestride et job, der er fysisk krævende. Der er ikke nogen dokumentation for, at klager ikke vil kunne bestride et job, der ikke er fysisk krævende. Hertil skal bemærkes at det ikke påhviler Skandia at opregne job eller job kategorier i den anledning.

Senere modtager Skandia yderligere bilag fra Jobcenter ... jf. Bilag ..., og ..., begge bilag er modtaget d. 22. juli 2011.

Bilag ... side 2 indeholder en mail fra klager. I mailen oplyser klager at han forventer at være sygemeldt 1 måned efter operationen i højre fod. Det samme fremgår af bilag ...

Bilag ..., Journal materiale fra ortopæd kirurgisk afdeling ..., dateret 17. august 2011. Klager har fået foretaget operation på højre fodled.

Konklusionen i journalen er:

> *'....Er orienteret om vanligt per- og postoperativt regime og forventeligt resultat, idet han er orienteret om, at han ikke bliver 100% rask, men måske er vi bare i stand til at bedre hans tilstand en smule. På lang sigt bliver det nok aktuelt med ændring af hans fysisk belastende jobsituation.'*

På baggrund af ovenstående bilag ... sender Skandia bilag ..., Skandias **Bilag ...**, til klager.

Med henvisning til de i bilag ... anførte begrundelse herunder specielt at der ikke fra klagers side er påvist lægelige fund der berettiger til at klagers erhvervsevne på dette tidspunkt er nedsat med 67% eller derover.
...
Skandia indstiller til at ankenævnet afgør nærværende sag på baggrund af ovenstående bilag.

**Perioden efter august 2011**

De bilag samt de faktiske hændelser, der er nævnt senere i klagers fremstilling for Ankenævnet, nødvendiggør en yderligere udredning af klager, blandt andet en hofteoperation der resulterer i en ny anmodning om udbetaling fra klager, der endnu ikke er færdigbehandlet hos Skandia. Resultatet af klagers hofte operation er ikke oplyst Skandia.

Grunden til at klagers senere bilag ikke er færdig behandlet er, at klager endnu, i skrivende stund, ikke er færdig udredt. Skandia har således ikke haft mulighed for at behandle klagers seneste henvendelse.

Af samme grund har Skandia anmodet om en lang frist udsættelse for nævnet, dette har været af hensyn til at klagers samlede situation kunne behandles under denne sag.

De efterfølgende bilag behandles her i kronologisk rækkefølge og kommenteres så vidt det kan lade sig gøre.

Den 20. november 2011 modtager Skandia mail fra klager, jf. **Bilag ...** Klager orienterer om at han skal opereres den 23. november 2011, klager skal have en ny hofte i højre side.

Skandia skriver til klager, jf. **Bilag ...,** brev af 9. december 2011. I brevet oplyser Skandia om Karens periode for klagers forsikring, og at klager tidligst kan få ret til ydelser den 1. februar 2012. Klager modtager i samme brev orientering om, at Skandia vil foretage en vurdering så snart Skandia har de oplysninger der er nødvendige, i forbindelse med vurdering af klagers helbred.

Samme dag den 9. december indhenter Skandia forsikringserklæring fra ortopæd kirurgisk afdeling ... hospital, jf. **Bilag ...,**

Skandia modtager Journal materiale den 13. december 2011, jf. **Bilag ...**

Det nyeste materiale Skandia er i besiddelse af vedrørende hofteoperationen er således journal materiale fra medio december. Dette materiale indeholder udelukkende oplysninger om en ukompliceret operation og oplysninger om udskrivning. Der er ikke nogen oplysninger om klagers arbejdsevne i dette materiale.

Klager skriver mail til Skandia den 19. december 2011, jf. **Bilag ...** Her anmoder klager om yderligere henstand på grund af sygemelding.

Det fremgår af bilag ... dateret 28. december 2011, fremlagt af klager, at klagers egen læge ikke mener at der kan siges noget om klagers arbejdsevne. Dette bilag er nyt for Skandia, klager har ikke tidligere fremsendt dette til Skandia. Såfremt dette skal inddrages i ankenævnets bedømmelse anmoder Skandia om at der udarbejdes en speciallægeerklæring. Idet klagers egen læges, korte, beskrivelse ikke er fyldestgørende.

Skandia modtager herefter ankenævnets skrivelse af den 11. januar 2012, med klagers underskrift dateret 16. januar 2012.

**Skandias begrundelse i sagen**

Klager har tegnet en invaliditetsdækning hos Skandia, denne dækning er ikke en sygdoms forsikring. Grundlæggende dækker invaliditetsdækning en varig tilstand der har indflydelse på klagers erhvervsevne. Klager kan derfor godt stå i en situation, hvor klager er sygemeldt, uden at klager har krav på dækning.

På baggrund af det materiale der er i sagen vurderer Skandia, at klager ikke opfylder betingelserne for at få udbetaling fra forsikringen.

Henset til, at klagers hofteoperation ikke er fuldt udredt, er det ikke muligt for Skandia at tage dette forhold i betragtning under behandling af denne sag. Skandia mangler fortsat oplysninger om resultatet af operationen, herunder eventuelle gener samt **eventuelle** langtidsvirkninger af operationen. Det er muligt at klager har oplevet en forbedring i sin tilstand efter denne operation, da dette er almindeligt ved den type operationer. Afklaring af dette, kan også have betydning i forhold til bedømmelse af klagers arbejdsevne generelt.

Af ovennævnte akter fremgår det, at klager har lidelser, der indskrænker klagers, i et ikke nærmere bestemt omfang, erhvervsevne som tømrer, eksempelvis udtalelser fra klagers egen læge som refereret ovenfor. Der er dog ikke oplysninger, der viser at klager ikke vil kunne bestride et arbejde, der ikke er så fysisk krævende.

De lægelige akter indeholder ikke oplysninger om indskrænkninger, der på nogen måde kan bære et erhvervsevnetab på 67% eller derover. Klagers operationer har været ukompliceret og det der kan udledes af journalmaterialet, er at der ikke er sket en forværring.

Klager har fået foretaget en operation af sin ankel, der jf. journal materialet ikke giver anledning til at klager skal udredes yderligere. Der er ikke noget i anledning af denne operation der giver grundlag for at fastslå at klager ikke er i stand til at påtage sig et arbejde der ikke har den fysiske karakter som klagers tidligere beskæftigelse.

Skandia har i bedømmelsen, af klagers ankel, også lagt vægt på klagers egen læges bedømmelse, dog som en del af en samlet bedømmelse.

I forhold til klagers seneste hofte operation er det endnu ikke afklaret hvilken indvirkning på klagers erhvervsevne denne operation har haft, hverken positivt eller negativt. Dette forhold behandles fortsat hos Skandia.

Klager er ikke endeligt udredt for sin hofteoperation, i den forbindelse bemærkes det at klagers hofte operation udløser en ny karensperiode, som klager er gjort opmærksom på i Skandias skrivelse jf. bilag ...

Klager angiver ikke fra hvilket tidspunkt klager mener at være berettiget til forsikringsydelse. Klager opfordres derfor til at forklare hvornår klager vil have ydelse fra.

Klager opfordres til at oplyse, om han forventer at ankenævnet skal tage stilling til klagers hofteoperation, eller alene forholdene før hofteoperationen.

Såfremt klager ønsker, at ankenævnet skal tage stilling til hofteoperationen, opfordres klager til at oplyse, hvad klagers aktuelle status er samt, at oplyse hvor der kan indhentes yderligere lægelige oplysninger om klagers status."

Vedlagt brev af 4/6 2012 til nævnet har klageren fremlagt oplysninger fra kommunen vedrørende sin arbejdsprøvning (omtalt ovenfor). Af brevet fremgår bl.a.:

"Af brevet fra Skandia fremgår det, at pr. 1. juli 2012 kan der ikke ydes yderligere henstand med indbetalingerne.

Det forstår jeg ikke rigtigt, da forsikringen er præmiefri ved sygdom.

Jeg har været fuldt sygemeldt siden 1. april 2011 og før det, arbejdsløs i perioden oktober 2009 til medio april 2010 og igen i perioden medio december 2010 til ultimo marts 2011.

Jeg har herefter været sygemeldt siden og er stadig sygemeldt under afprøvning.

Jeg mener derfor ikke, at perioden med fuld sygemelding skal tælle med i opgørelsen af måneder med henstand."

Hertil bemærker selskabet afslutningsvis i brev af 12/1 2012 til nævnet bl.a.:

"Skandia har modtaget nye oplysninger fra klager, de nye oplysninger betyder at klager nu, på baggrund af oplysning om at klager har fået foretaget en hofte operation den 23. november 2012, er berettiget til udbetaling i perioden 1. februar 2012 til 1. april 2012. Dette sættes i værk sideløbende med denne verserende sag.
...
Klager gør gældende at de perioder hvor klager er sygemeldt ikke skal tælles med ved opgørelse af antallet af henstandsmåneder.

Det er fast praksis at, perioder hvor der er tilkendt tab af erhvervsevne erstatning ikke tælles med, det produkt klager har hos Skandia er ikke en forsikring mod sygdom men en forsikring mod tab af erhvervsevne.

Skandia er derfor ikke i stand til at imødekomme klagers ønske på dette grundlag.

I skrivende stund undersøges det, om der på et andet grundlag er mulighed for at give klager henstand ud over det 24 måneder der er standard."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**Forsikringer med ret til invaliderenteydelse og præmiefritagelse**
**§ 12.**

a. invaliditetens indtræden
Ret til invaliderenteydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at dette skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invaliderente-ydelse og/eller præmiefritagelse, anses at foreligge, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse eller tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn."

9. 81.873

Nævnet udtaler:
Der er praksis for at udbetale midlertidige ydelser på baggrund af forsikringstagers erhvervsevne inden for dennes specifikke erhverv, indtil der foreligger tilstrækkelige oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af den generelle erhvervsevne.

Selskabet har udbetalt ydelser til klageren fra den 1/2 til den 1/4 2012.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har krav på midlertidige ydelser, herunder præmiefritagelse, i perioden fra karensperiodens udløb den 1/7 2011 til den 22/5 2012, fra hvilket tidspunkt nævnet på baggrund af oplysningerne om hans arbejdsprøvning vurderer, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 67 %. Nævnet finder, at der kun skal beregnes én karensperiode.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, Skandia Danmark, skal udbetale klageren ydelser ved tab af erhvervsevne i perioden fra den 1/7 2011 til den 22/5 2012.

Poul Sørensen